

PARLAMENT EUROPEJSKI

2009 - 2014

Dokument z posiedzenia

A7-0336/2013

18.10.2013

SPRAWOZDANIE

w sprawie stosunków Parlamentu Europejskiego z instytucjami
reprezentującymi rządy krajowe
(2012/2034 (INI))

Komisja Spraw Konstytucyjnych

Sprawozdawca: Alain Lamassoure

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	3
WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI	7

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie stosunków Parlamentu Europejskiego z instytucjami reprezentującymi rządy krajowe

(2012/2034 (INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 15 i 16 Traktatu o Unii Europejskiej oraz art. 235 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając wnioski Rady Europejskiej z dnia 25 i 26 marca 2010 r., 17 czerwca 2010 r., 16 września 2010 r., 28 i 29 października 2010 r., 16 i 17 grudnia 2010 r., 4 lutego 2011 r., 24 i 25 marca 2011 r., 23 i 24 czerwca 2011 r., 23 października 2011 r., 9 grudnia 2011 r., 1 i 2 marca 2012 r., 28 i 29 czerwca 2012 r., 18 i 19 października 2012 r., 13 i 14 grudnia 2012 r., 7 i 8 lutego 2013 r., 14 i 15 marca 2013 r. oraz 27 i 28 czerwca 2013 r.,
 - uwzględniając oświadczenia szefów państw i rządów Unii Europejskiej po nieformalnych posiedzeniach członków Rady Europejskiej w dniu 26 października 2011 r. i 30 stycznia 2012 r.,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 7 maja 2009 r. w sprawie wpływu Traktatu z Lizbony na rozwój równowagi instytucjonalnej w Unii Europejskiej¹,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 4 lipca 2013 r. w sprawie usprawnienia organizacji wyborów do Parlamentu Europejskiego w 2014 r.²,
 - uwzględniając art. 48, 110 i 127 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Konstytucyjnych (A7-0336/2013),
- A. mając na uwadze, że Traktat z Lizbony nadał Radzie Europejskiej status instytucji europejskiej, nie zmieniając jej roli, gdyż – zgodnie z art. 15 ust. 1 Traktatu o Unii Europejskiej – „Rada Europejska nadaje Unii impulsy niezbędne do jej rozwoju i określa ogólne polityczne kierunki i priorytety. Nie pełni funkcji ustawodawczej”;
- B. mając na uwadze, że Parlament jest w pełni świadom niezależności Rady Europejskiej i znaczącej roli, jaką nadają jej traktaty;
- C. mając jednak na uwadze, że pod presją kryzysu Rada Europejska znacznie zwiększyła swoją rolę: odbywa coraz więcej posiedzeń wyjątkowych i rozpatruje sprawy, które zazwyczaj rozpatrywane są na poziomie Rady Ministrów; mając w tym względzie na uwadze, że Rada Europejska wykroczyła poza podstawową zasadę Traktatu, zgodnie którą nie pełni ona funkcji ustawodawczych;
- D. mając na uwadze, że pokusa szefów państw lub rządów, aby uciekać się do wybiegów

¹ Teksty przyjęte dnia 7.5.2009, P6_TA(2009)0387.

² Teksty przyjęte dnia 4.7.2013, P6_TA(2013)0323.

międzyrządowych, stanowi zagrożenie dla metody wspólnotowej i narusza Traktaty;

- E. mając na uwadze, że aby umocnić demokratyczny charakter procesu decyzyjnego, należy wprowadzić odpowiednie zasady kontroli parlamentarnej;
- F. mając na uwadze, że zgodnie z Traktatem z Lizbony członkowie Rady Europejskiej odpowiadają indywidualnie przed swoimi parlamentami narodowymi, lecz ponoszą odpowiedzialność zbiorową tylko przed sobą;
- G. mając na uwadze, że przewodniczącemu Rady Europejskiej powierzono rolę wnioskodawcy, najczęściej w powiązaniu z jego odpowiednikami z innych instytucji, oraz że pełniąc tę rolę stał się on de facto głównym negocjatorem występującym w imieniu państw członkowskich w sprawach, które podlegają procedurze współdecyzji od chwili wejścia w życie Traktatu z Lizbony;
- H. mając na uwadze, że za zgodą władz Parlamentu, przede wszystkim w formie wymiany pism, przewodniczący H. Van Rompuy starał się w jak największym stopniu uwzględniać wymogi w zakresie informacji i przejrzystości: osobiście spotkał się z przewodniczącymi komisji parlamentarnych, sprawozdawcami czy tzw. „szerpami” Parlamentu, aby omówić wiele ważnych kwestii; udzielał odpowiedzi na pytania pisemne; regularnie zdawał sprawozdania z posiedzeń Rady Europejskiej zarówno na posiedzeniu plenarnym, jak i na posiedzeniach Konferencji Przewodniczących w rozszerzonym składzie oraz wielokrotnie kontaktował się z przewodniczącymi grup;
- I. mając na uwadze, że praktyka ta zasługuje na uczynienie z niej oficjalnego toku postępowania, aby mogła służyć za wzór na przyszłość, oraz że zasługuje także na usprawnienie; mając na uwadze, że jeżeli chodzi o europejski system patentowy, Rada Europejska podała w wątpliwość porozumienie legislacyjne zawarte pomiędzy Parlamentem a Radą; mając na uwadze, że jeżeli chodzi o zarządzanie gospodarcze, Rada Europejska uznała, że należy przeprowadzić ponowne negocjacje w sprawie przepisów identycznych z przepisami, które obowiązywały już na mocy wcześniejszego rozporządzenia; mając na uwadze, że Rada Europejska przyjęła w odstępie roku dwa sprzeczne stanowiska odnośnie do Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego, czego mogła uniknąć uwzględniając w większym stopniu stanowisko Parlamentu; mając na uwadze, że wieloletnie ramy finansowe na okres 2014-2020 przyczyniły się do faktycznego spowolnienia prac legislacyjnych, gdyż niezbędną z prawnego punktu widzenia jednomyślność w Radzie udało się osiągnąć wyłącznie dzięki wcześniejszemu podjęciu decyzji dotyczących niektórych ważniejszych wyborów politycznych w zakresie uregulowań legislacyjnych odnoszących się do strategii politycznych, które należy sfinansować, co ograniczyło w tych dziedzinach rolę Parlamentu do wprowadzenia poprawek do przepisów dodatkowych;
- J. mając na uwadze, że w odniesieniu do tych wszystkich kwestii – z definicji najistotniejszych – brak zorganizowanego dialogu Parlamentu z Radą Europejską przeszkadza Parlamentowi w pełnym odegraniu nadanej mu na mocy traktatów roli współustawodawcy; mając na uwadze, że często okazywało się, iż oficjalni rozmówcy przedstawiciele Parlamentu nie byli uprawnieni do podejmowania decyzji wiążących dla rządów; mając na uwadze, że chociaż urzędujący przewodniczący Rady i Rada do Spraw Ogólnych¹ pozostają teoretycznie odpowiedzialni za przygotowywanie posiedzeń Rady

¹ Por. art. 16 Traktatu o Unii Europejskiej.

Europejskiej, coraz wyraźniej widać, że odgrywają oni jedynie rolę marginalną czy techniczną; mając na uwadze, że tradycyjne wystąpienie inauguracyjne przewodniczącego Parlamentu Europejskiego na otwarcie posiedzeń Rady Europejskiej nie jest procedurą wystarczającą;

- K. mając na uwadze, że Parlament Europejski nie może wezwać przewodniczącego Rady Europejskiej na debatę przed posiedzeniem Rady Europejskiej; mając na uwadze, że Parlament sam nie jest dobrze przygotowany do debat, podczas których przewodniczący przedstawia sprawozdania z posiedzeń Rady Europejskiej;
 - L. mając jednak na uwadze, że z zadowoleniem trzeba przyjąć fakt, iż kilku szefów rządów państw członkowskich UE stara się wykorzystać salę posiedzeń Parlamentu do debat na temat przyszłości Europy;
 - M. mając na uwadze, że działanie Rady Ministrów budzi poważne obawy oraz że ani Rada Europejska, ani rotacyjna prezydencja nie są w stanie, jak się wydaje, narzucić działaniom Rady Ministrów pożądanym standardów w zakresie tempa pracy, strategii, konsekwencji, spójności lub przejrzystości; mając na uwadze, że takie niedociągnięcia w drugiej izbie władzy ustawodawczej utrudniają lepsze stanowienie prawa w Unii Europejskiej;
 - N. mając na uwadze, że art. 17 ust. 7 Traktatu o Unii Europejskiej zostanie po raz pierwszy zastosowany po najbliższych wyborach do Parlamentu Europejskiego; mając na uwadze, że to zasadnicze postanowienie dotyczy wyboru przewodniczącego Komisji przez obywateli za pośrednictwem wyboru posłów, zgodnie z logiką systemu parlamentarnego; mając na uwadze, że wynik ten można uzyskać tylko wtedy, gdy europejskie partie polityczne, Parlament i Rada Europejska będą działały w takim duchu, zgodnie ze swoim zakresem obowiązków, zwłaszcza w ramach konsultacji, których celem jest praktyczne zastosowanie deklaracji nr 11 załączonej do Traktatu z Lizbony;
- 1. uważa, że w świetle czterech lat doświadczeń poprawa i formalizacja stosunków roboczych Rady Europejskiej i Parlamentu wydaje się konieczna; uważa, że proces ten może przybrać formę wspólnego oświadczenia, porozumienia międzyinstytucjonalnego lub wymiany pism;
 - 2. jest zdania, że, z wyjątkiem sytuacji nadzwyczajnych każde posiedzenie Rady Europejskiej powinno zostać poprzedzone debatą w Parlamencie umożliwiającą przyjęcie rezolucji, podczas której przewodniczący Rady Europejskiej osobiście przedstawi kwestie poddawane pod obrady; uważa, że Parlament i Rada Europejska powinny tak organizować swoje prace, aby Parlament mógł w odpowiednim czasie przedstawić swoje stanowisko w tych kwestiach, zaś przewodniczący Rady Europejskiej – przedstawić na posiedzeniu plenarnym sprawozdanie po każdym posiedzeniu Rady Europejskiej; podkreśla, że w miarę możliwości posiedzenia Rady Europejskiej nie powinny odbywać się w tygodniach, w których odbywa się posiedzenie plenarne Parlamentu;
 - 3. przypomina, że wnioski Rady Europejskiej są równoznaczne z instrukcjami negocjacyjnymi dla Rady Ministrów, nie stanowią one jednak w żadnym wypadku wytycznych niepodlegających negocjacji z Parlamentem; zwraca się o zapisanie we wnioskach Rady Europejskiej standardowej formuły przywołującej przepisy art. 15 ust. 1 Traktatu o Unii Europejskiej;
 - 4. nalega na Radę Europejską, aby – w przypadku zawarcia porozumienia przez przedstawicieli Parlamentu i Rady w ramach procedury legislacyjnej – nie rozpoczynała

ponownie debaty, chyba że urzędująca prezydencja zaznaczy, że porozumienie ma charakter ad referendum;

5. proponuje, aby przewodniczący Rady Europejskiej i wysoki przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa byli raz do roku zapraszani do udziału w ogólnej debacie na temat wewnętrznej i międzynarodowej sytuacji Unii, w której uczestniczy również przewodniczący Komisji i która nie będzie nakładała się na prowadzoną już dorocznie debatę o stanie Unii, podczas której przewodniczący Komisji przedstawia Parlamentowi, przed którym jest odpowiedzialny, swój program pracy i sprawozdania z działalności;
6. przypomina, że – w odróżnieniu od przewodniczącego Komisji – przewodniczący Rady Europejskiej nie jest odpowiedzialny przed Parlamentem oraz że należy uwzględnić ten fakt przy organizowaniu debat, w których bierze on udział, dając jednocześnie posłom innym niż przewodniczący grup możliwość prowadzenia dialogu z przewodniczącym Rady Europejskiej; uważa natomiast, że procedura pytań pisemnych nie wydaje się właściwa;
7. zwraca się, aby za każdym razem gdy Rada Europejska rozpoczyna plan działania lub procedurę, które mogą posiadać wymiar legislacyjny, decyzja o włączeniu w prace, w odpowiednim momencie, Parlamentu Europejskiego była podejmowana we współpracy z Parlamentem w sposób najwłaściwszy dla danego przypadku; zaznacza, że przewodniczący Parlamentu powinien w pełni uczestniczyć w posiedzeniach Rady Europejskiej, na których poruszane są kwestie międzyinstytucjonalne, a Parlament i Rada Europejska powinny w związku z tym dostosować swoje regulaminy wewnętrzne, aby określić wybór swoich przedstawicieli i sposób, w jaki przedstawiciele ci otrzymują mandat negocjacyjny i składają sprawozdanie z negocjacji;
8. wzywa Radę Europejską do jasnego określenia przed rozpoczęciem kampanii poprzedzającej wybory do Parlamentu Europejskiego, w jaki sposób zamierza – w zakresie, który ją dotyczy – respektować wybór obywateli europejskich w sprawie mianowania przewodniczącego Komisji, zgodnie z art. 17 ust. 7 Traktatu o Unii Europejskiej, w ramach konsultacji, które powinny odbyć się między Parlamentem a Radą Europejską w celu praktycznego zastosowania deklaracji nr 11 załączonej do Traktatu z Lizbony; przypomina o znaczeniu, jakie ma zwiększenie widoczności i europejskiego charakteru kampanii wyborczej; wzywa wszystkich członków Rady Europejskiej do ogłoszenia z wyprzedzeniem, w jaki sposób zamierzają respektować wybór dokonany przez swoich współobywateli, jeżeli w jego wyniku pojawi się kandydat lub kilku kandydatów z ich kraju do pełnienia funkcji komisarza;
9. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie Europejskiej, Radzie i Komisji, a także szefom państw i rządów oraz parlamentom państw członkowskich.

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	14.10.2013
Wynik głosowania końcowego	+ : 22 - : 4 0 : 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Alfredo Antoniozzi, Andrew Henry William Brons, Zdravka Bušić, Carlo Casini, Andrew Duff, Ashley Fox, Roberto Gualtieri, Zita Gurmai, Gerald Häfner, Stanimir Ilchev, Constance Le Grip, Morten Messerschmidt, Sandra Petrović Jakovina, Paulo Rangel, Algirdas Saudargas, Søren Bo Søndergaard, Rafał Trzaskowski, Luis Yáñez-Barnuevo García
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Elmar Brok, David Campbell Bannerman, Dimitrios Droutsas, Isabelle Durant, Marietta Giannakou, Alain Lamassoure, Andrej Plenković
Zastępca(y) (art. 187 ust. 2) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Edward McMillan-Scott, Elisabeth Morin-Chartier, Catherine Trautmann